

Psykiatri: Tidlig indsats og udredning

Vi oplever generelt i hele Danmark, at det er svært at komme til udredning for autisme – både i Børne- og ungepsykiatrien og for voksne. Samtidig er det ofte i psykiatrien, at autistiske mennesker skal have hjælp, når de går ned med f.eks. angst, depressioner, spiseforstyrrelser og er i alvorlig mistrivsel, listen for tillægsdiagnoser er ikke udtømmende. Vi hører fra mange, at de ikke får den hjælp, der skal til, og det øger autisters mistrivsel i alvorlig grad.

Psykiatrien råber på og har brug for et løft på både den korte og den lange bane. Der mangler fagpersoner, tid og plads til, at autistiske mennesker får ordentlig hjælp i rette tid. Samtidig skal der sikres mere viden og specialisering i diagnoser som autisme, samt arbejdes med tidlige indsatser og hurtigere udredning.

Tal

- Over halvdelen, 67 %, af forældrene i Landsforeningen Autismes inklusionsundersøgelse 2022 svarede, at der gik 2 år eller mere før deres barn fik en autismediagnose. Inklusionsundersøgelsen udkommer i midt oktober.
- I 2022 er der lige nu i gennemsnit knap 63 ugers ventetid på at komme ind til en praktiserende psykiater, for f.eks. at blive udredt som voksen. Det vil sige over 1 år. [Det viser tal, som DR har trukket fra sundhed.dk.](#)
- Forskningsenheden for Børne- og Ungdomspsykiatri i Region Nordjylland har undersøgt, hvor lang tid det tog for 244 børn at blive undersøgt i psykiatrien. Halvdelen af børnene med autisme og ADHD ventede i mindst fem år fra første henvendelse til de fik en udredning. [Det viser tal fra DR.](#)

Løsningsforslag fra Landsforeningen Autisme

National specialeplan i psykiatrien: Landsforeningen Autisme ønsker, at der udarbejdes en national specialeplan for, hvad der sker, når man har fået en autismediagnose på både børne- og voksenområdet. I dag oplever mange børn, unge og voksne som udredes, at de står tilbage med diagnosen i hånden og ingen videre plan ud i fremtiden. Hvor går man hen?

Har man fået en ny hofte og udskrives, ligger der en klar genoptræningsplan i kommunen.

Tidlig screening: I Norge sætter man ind gennem sundhedsplejen, psykologer og pædagogisk personale allerede i 2-3-årsalderen. Der findes mange screeningsværktøjer i verden, som man med fordel vil kunne tage i brug f.eks. igennem sundhedsplejen og gennem dagtilbuddet. Det er skemaer med 40 spørgsmål, som indikerer ret tydeligt, om der skal sættes gang i yderligere udredning. Når der udredes tidligt, vil resultatet og anbefalinger fra Psykiatrien pege på hvilken indsats som er relevant for det enkelte barn i forhold til udredningens resultat. Det vil være en investering for samfundet med et positivt udfald over tid.

Udredningsgaranti: Det skal være nemmere og hurtigere at blive udredt og få sin diagnose i Danmark. Det gælder både for børn, unge og voksne. Der skal laves en national udredningsgaranti, som sikrer, at man kommer til udredning hurtigt. For både børn, unge og voksne vil det betyde, at færre skal gå flere år og vente, hvor de i mellemtiden kan få belastningsreaktioner som forværrer deres situation.